

6.K.40
7/9272

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2273/5441
Konu : Yazılı soru önergesi

16.12/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 01/10/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-15242 sayılı yazı,
b) 16/10/2009 tarihli ve 1937/4802 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili İsa Gök tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9272 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2365/5611
Konu : Yazılı soru önergesi

16/12/2009

Sayın İsa GÖK
Mersin Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9272 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138 inci maddesinin ikinci fıkrasında, "Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.";

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1. "Bilirkişinin Atanması" kenar başlıklı 63 üncü maddesinde,

"(1) Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebilir. Ancak hâkimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukukî bilgi ile çözülmesi olanaklı konularda bilirkişi dinlenemez.

(2) Bilirkişi atanması ve gerekçe gösterilerek sayısının birden çok olarak saptanması, hâkim veya mahkemeye aittir. Birden çok bilirkişi atanmasına ilişkin istemler reddedildiğinde de aynı biçimde karar verilir.

(3) Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı da bu maddede gösterilen yetkileri kullanabilir.";

2. "Bilirkişi Olarak Atanabilecekler" kenar başlıklı 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, "Kanunların belirli konularda görevlendirdiği resmî bilirkişiler öncelikle atanırlar. Ancak kamu görevlileri, bağlı bulundukları kurumla ilgili davalarda bilirkişi olarak atanamazlar.";

C) 14/04/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun;

1. Kurumun görevlerinin belirlendiği "Görev" kenar başlıklı 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Mahkemeler ile hâkimlikler ve savcılıklar tarafından gönderilen adli tıpla ilgili konularda bilimsel ve teknik görüş bildirmek";

2. "Adli Tıp İhtisas Kurulları" kenar başlıklı 7 nci maddesinde,

"Adli Tıp Kurumunda altı ihtisas kurulu bulunur. Aşağıdaki ihtisas kurulları, bir başkan ve adli tıp uzmanı iki üye ile;

a) Birinci Adli Tıp İhtisas Kurulu birer;

- Tıbbî patoloji,

- İç Hastalıkları,

- Kardiyoloji,

- Genel Cerrahi,

- Beyin ve Sinir Cerrahisi,

- Anesteziyoloji ve Reanimasyon,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

- Kadın Hastalıkları ve Doğum,
- Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları,
- b) İkinci Adli Tıp İhtisas Kurulu birer;
 - Radyoloji,
 - Göz,
 - Kulak Burun Boğaz Hastalıkları,
 - Genel Cerrahi,
 - Göğüs Cerrahi,
 - Kalp ve Damar Cerrahi,
 - Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi,
 - Nöroloji,
 - Ortopedi ve Travmatoloji,
- c) Üçüncü Adli Tıp İhtisas Kurulu birer;
 - Ortopedi ve Travmatoloji,
 - Genel Cerrahi,
 - Nöroloji,
 - İç Hastalıkları,
 - Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları,
 - Göğüs Hastalıkları,
 - Enfeksiyon Hastalıkları,
- d) Dördüncü Adli Tıp İhtisas Kurulu;
 - Ruh Sağlığı ve Hastalıkları için iki,
 - Çocuk psikiyatrisi için bir,
 - Nöroloji için bir,
- e) Beşinci Adli Tıp İhtisas Kurulu birer;
 - Tıbbî Mikrobiyoloji,
 - Tıbbî Farmakoloji,
 - Tıbbî Biyokimya,
 - Analitik Kimya,
 - Allerji Hastalıkları,
 - İmmünoloji,
 - Tıbbi Genetik,
 - Enfeksiyon Hastalıkları,
 - Halk Sağlığı,
- f) Altıncı Adli Tıp İhtisas Kurulu birer;
 - Kadın Hastalıkları ve Doğum,
 - Radyoloji,
 - Üroloji,
 - Ruh Sağlığı ve Hastalıkları,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

- Çocuk Psikiyatrisi,
- Adli Antropoloji,
- Çocuk Cerrahisi,
- Uzmanlarından oluşur.

İhtisas Kurullarında yeteri kadar raportör bulundurulur.";

3. "Adli Tıp Genel Kurulunun ve İhtisas Kurullarının çalışması" kenar başlıklı 23 üncü maddesinde,

"A) Adli Tıp Genel Kurulu, Adli Tıp Kurumu Başkanının başkanlığında adli tıp ihtisas kurulları başkan ve üyeleri ile 6 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca Genel Kurula katılması gereken adli tıp ihtisas dairesi başkan veya vekilinin iştiraki ile toplanır.

Genel Kurula İhtisas Kurulları Başkan ve üyelerinin en az üçte ikisinin iştiraki zorunludur.

Kararlar çoğunlukla alınır. Başkanın yokluğunda Başkan Yardımcısı, onun da yokluğunda en kıdemli İhtisas Kurulu Başkanı Genel Kurula Başkanlık eder.

İhtisas Kurullarından Genel Kurula havale edilmiş dosyalar hakkında raportör üyenin raporunu okuyup gerekli açıklamayı yapmasından sonra, o işle ilgili bulunan Kurul Başkanı, yok ise Kurul temsilcisi olan kıdemli üye, ya da Kurul Başkanının uygun göreceği diğer bir üye Kurul görüşünü açıklar.

İkinci maddede sayılan yargı organlarınca gerekli görülen konuların Genel Kurulda görüşülmesi hallerinde, konu Genel Kurul raportörleri tarafından hazırlanarak Kurula sunulur. Kurul Başkanı izahat verdikten sonra konu hakkında tartışma açılır.

Konu İhtisas kurullarından hangisini ilgilendiriyor ise Başkan ve üyeleri o oturuma çoğunlukla iştirak etmek zorundadır. İncelenecek konunun uzman üyesi bulunmadıkça bu konuda müzakere açılmaz.

B) Adli Tıp İhtisas Kurullarının Çalışması:

Adli Tıp İhtisas Kurulları Başkanının başkanlığında işin niteliğine göre en az dört üye ile toplanır ve oyçokluğu ile karar alır. Oyların eşitliği halinde Başkanın bulunduğu taraf oy çokluğunu sağlamış sayılır. Üyelerden birinin özürlü olması veya yokluğu halinde eksiklik diğer kurullardan alınacak üye ile tamamlanır. Şu kadar ki tetkik edilecek konu, ilgili uzman üye hazır bulunmadıkça müzakere edilemez.

C) Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu ve İhtisas Kurulları lüzum görüldüğü hallerde kararını vermeden önce incelediği konu ile ilgili bulunan evrakın onanmış örneklerini mahallinden isteyebileceği gibi aslı üzerinde de inceleme yapması zorunlu olduğunda bunları da isteyebilir.

Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu ve İhtisas Kurulları ilgili kişileri gerektiğinde muayene ve bunları usulüne göre dinleyebilir. Her türlü tetkikatı yapar ve yaptırabilir.

Adli Tıp Genel Kurulu kararları nihai olmakla beraber mahkemelerin delilleri serbestçe takdir hususundaki yetkilerini kısıtlamaz.

Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 10 ncü maddesinin hükümleri saklıdır.

Adli Tıp Genel Kurulu ve adli tıp ihtisas kurullarının çalışma esas ve usulleri yönetmelikte gösterilir.";

4. "Atama esasları" kenar başlıklı 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında, "Adli Tıp Kurumu Başkanı, başkan yardımcıları, adli tıp ihtisas kurulları başkan ve üyeleri, Adalet Bakanının inhası üzerine uzman elemanlar veya üniversitelerin ilgili fakülte öğretim üyeleri veya yardımcıları arasından müşterek kararnameyle atanırlar."; ikinci fıkrasında "Adli Tıp Kurumu 1. Hukuk Müşaviri, hukuk müşavirleri, adli tıp ihtisas dairesi başkanları, adli tıp grup başkanları, adli tıp şube müdürleri, şube müdürleri, adli tıp uzmanları, uzmanlar, trafik uzmanları, sosyal hizmet

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

uzmanları, raportörler, mühendisler, kimyagerler, fizikçiler, programcılar, psikologlar, pedagoglar, antropologlar, astronomlar, asistanlar, eczacılar, biyologlar, diş hekimleri, balistik, adli belge inceleme ve silah muayene uzmanları, Adli Tıp Kurumu Başkanının teklifi üzerine Adalet Bakanlığınca atanırlar.”; dördüncü fıkrasında “Birinci ve ikinci fıkrada belirtilenlerden, Adli Tıp Kurumu Başkanı dışındaki görevlere üniversitelerin ilgili fakültelerinin öğretim üyeleri ve yardımcıları, asıl görevleri ile ilişkileri kesilmemek şartıyla görevlendirilebilirler. Adli Tıp Kurumu Başkanı, başkan yardımcıları ve adli tıp ihtisas kurulları başkanları ile adli tıp ihtisas kurulları üyeleri, adli tıp grup başkanları ve adli tıp ihtisas daireleri başkanlarının görev süreleri dört yıldır. Görev süreleri sona erenler, aynı usule göre yeniden atanabilir veya görevlendirilebilirler. Yeni atanan veya görevlendirilenler göreve başlayıncaya kadar süresi dolanların görevi devam eder.”;

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

II- A) Yukarıdaki hükümler çerçevesinde, mevcut hukuk sistemimiz içinde, hâkim ve Cumhuriyet savcıları, yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda, bilirkişi seçimini resen yapmaktadırlar. Bilirkişi incelemesi kapsamında, üniversitelerden, hastanelerden veya benzeri yerlerden rapor almakta serbesttirler.

B) Bakanlığımız kayıtları ile Adli Tıp Kurumu Başkanlığının 22/10/2009 tarihli ve B.03.1.ATK.0.01.00.00/229 sayılı yazısının incelenmesinden;

1. Adli Tıp Kurumunun, Bakanlığımızın 2003 yılından 2008 yılına kadar yaptığı teknolojik yatırımlarla Dünyanın en saygın adli tıp kurumlarından biri haline getirildiği; bu dönemde ENFSİ (European Network of Forensic Science Institutes) Avrupa Adli Bilimler Enstitüleri Ağına üye olduğu; Adli Tıp Kurumunda, başta İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi olmak üzere İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesinden ve diğer üniversitelerden çok değerli bilim insanlarının görev yaptığı; bunların yanında Kurumdan yetişen ve sahalarının en deneyimli kişileri olan bilirkişilerin çalıştığı; başkan ve üye olarak 14 uzman ile akademik ünvanı haiz 32 uzmanın görev yaptığı; Kimya İhtisas Dairesi Narkotik Laboratuvarının üç deney metodu, Biyoloji İhtisas Dairesi DNA Laboratuvarının on deney metodunda, ISO 17025 kalite standardı akreditasyon belgesi aldığı; diğer birimlerini de akredite etmeye yönelik çalışmalarının sürdürdüğü;

2. Adli Tıp Kurumunun Bakanlığımızın bağlı kuruluşu olduğu; ancak, bu bağlılığın bilimsel yönden bir bağıllık olmayıp tamamen fizikî imkânlarının geliştirilmesi ve lojistik yönden olduğu; Adli Tıp Kurumunun bilimsel mütalâalarını hiçbir etki altında kalmadan tamamen bilim ışığı altında, Dünya standartlarını da gözeterek tanzim ettiği; adaletin daha hızlı ve adil bir şekilde gerçekleşmesine katkı sağladığı;

3. 2659 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi uyarınca görev süresi biten veya boşalan üyeliklere atama işlemlerinin, Devlet Denetleme Kurulunun denetim işlemlerinden daha önce başladığı; sonuçlanmasının ise denetimle aynı döneme denk geldiği;

4. Devlet Denetleme Kurulunun, 2443 sayılı Devlet Denetleme Kurulu Kurulması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi uyarınca, yönetimin hukuka uygun, düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulduğu gözönünde bulundurulduğunda, denetlenme esnasında sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınıp alınmamasının, Kurulun tasarrufunda olduğu; raporların değerlendirilmesi hususunun da Kurulun takdirinde olduğu;

5. Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından, şikâyet konusu yapılan kişiler hakkında dava açılmamış olmasının başlı başına iddiaların gerçeklikten uzak olduğunu gösterdiği; bununla birlikte, resmî bilirkişilik görevi yerine getirilirken bilimsel veriler doğrultusunda vicdanî kanaatlere göre tanzim edilen raporlarda, iddia edildiği gibi kanunlara aykırı usulsüzlükler yapılmasına müsaade edilmeyeceği, bu nedenlerle de mağduriyetlerin yaşanmayacağı; ayrıca, bir kurumun saygınlığının, çalışanlarına verdiği disiplin cezaları ile değil, modern ortamlarda ileri teknoloji kullanarak her dalda iyi yetişmiş uzmanları ile bilimsel ölçekte etkin ve verimli hizmet

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

sunması ile değerlendirilmesi gerektiği; bu yapıya kavuşan Kurum için endişe edilecek bir durumun olmadığı;

6. 2659 sayılı Kanunda ve Uygulama Yönetmeliğinde, kurulların görevleri, üye sayıları ve hangi uzmanlardan oluşacağının belirtildiği; Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen uzmanlıklara, 32'si akademik unvanlı olmak üzere toplam 46 uzman atandığı; eksik bulunan üyeliklere atamaların devam ettiği; ayrıca 2659 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi gereğince, Adli Tıp Genel Kurulu ve adli tıp ihtisas kurulları ile adli tıp ihtisas dairelerinin, inceledikleri konularla ilgili olarak Kurumda bulunmayan tıp ve diğer uzmanlık dallarında Kurum dışından uzmanların bilirkişi olarak davet edilmesine karar verebilecekleri;

7. Adli Tıp Kurumu Üçüncü Adli Tıp İhtisas Kurulu Başkanı olan ve soru önergesinde adı geçen Uzman Doktor hakkında Türk Tabipler Birliğince verilen meslekten men cezalarının, Türk Tabipler Birliği Yüksek Onur Kurulunun "ilgililere verilen ceza kararlarının idare mahkemesi kararları ile iptal edilmesi nedeniyle kesinleşmesi söz konusu olmadığı" gerekçesiyle bozduğu anlaşılmakla, hakkında yapılan işlemin mahkemeler tarafından kaldırılmış olmasına rağmen hâlâ söz konusu kişinin suçlu gibi gösterilmesinin hukuken doğru olmadığı,

Değerlendirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan